

Afiliant

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania

00-838 Warszawa, ul. Prosta 30, tel. (22) 827 92 38, +48 796 293 878
edukacja@solidarnosc.org.pl

www.solidarnosc.org.pl/oswiata

Warszawa, dnia 30.09.2024 r.

OPINIA PRAWNA

dot. możliwości cofnięcia raz udzielonego urlopu dla poratowania zdrowia z powodu wejścia w życie nowych przepisów emerytalnych (art. 88a KN)

I. Podstawa i przedmiot opinii prawnej

Niniejsza opinia została sporządzona na zlecenie Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania

NSZZ „Solidarność” w związku z następującymi pytaniami prawnymi:

1. Czy istnieje możliwość cofnięcia raz udzielonego urlopu dla poratowania zdrowia?
2. Czy nowy przepis art. 88a KN ogranicza możliwość skorzystania z urlopu dla poratowania zdrowia nauczycielowi, który w dniu 30.06.2024 r. otrzymał pozytywną decyzję dyrektora szkoły w tym zakresie?

II. Analiza prawna

1. Urlop dla poratowania zdrowia

Nauczycielowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze zajęć na czas nieokreślony, po przepracowaniu nieprzerwanie co najmniej 7 lat w szkole w wymiarze nie niższym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć, dyrektor szkoły udziela urlopu dla poratowania zdrowia:

- 1) w celu przeprowadzenia zaleconego leczenia:
 - a) choroby zagrażającej wystąpieniem choroby zawodowej lub
 - b) choroby, w której powstaniu czynniki środowiska pracy lub sposób wykonywania pracy odgrywają istotną rolę, lub
- 2) na leczenie uzdrowskowe lub rehabilitację uzdrowskową
- w wymiarze nieprzekraczającym jednorazowo roku.

W myśl art. 73 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 986 – dalej KN) nauczycielowi, któremu do nabycia prawa do emerytury brakuje mniej niż rok, urlop dla poratowania zdrowia nie może być udzielony na okres dłuższy niż do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym nauczyciel nabywa uprawnienia emerytalne.

W okresie przebywania na urlopie dla poratowania zdrowia nauczyciel nie może nawiązać stosunku pracy lub podjąć innej działalności zarobkowej. W przypadku stwierdzenia, że w okresie urlopu dla poratowania zdrowia nauczyciel podejmuje inny stosunek pracy lub inną działalność zarobkową, dyrektor szkoły odwołuje nauczyciela z urlopu, określając termin, w którym nauczyciel obowiązany jest do powrotu do pracy (art. 73 ust. 7).

2. Nowa emerytura stażowa (art. 88a KN)

1 września 2024 r. wszedł w życie przepis art. 88a KN, ustanawiający prawo i określający szczególne warunki wcześniejszego przejścia na emeryturę dla nauczycieli, którzy rozpoczęli pracę na stanowisku nauczyciela przed 1 stycznia 1999 r., ale nie spełnili warunków uprawniających do przejścia na wcześniejszą emeryturę na podstawie art. 88 ust. 2a KN.

W tym miejscu należy podkreślić, że nowa regulacja nie przywraca nauczycielom uprawnień do przejścia na wcześniejszą emeryturę według zasad art. 88 KN, ale ustanawia dla wskazanej powyżej grupy nauczycieli odrębne warunki przejścia na emeryturę przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Wdrożenie nowej regulacji nastąpi w 3 etapach (w okresie od 1 września 2024 r. do 1 września 2026 r.) i stopniowo obejmować będzie nauczycieli z poszczególnych grup wiekowych.

3. Ograniczenie możliwości skorzystania z urlopu dla poratowania zdrowia

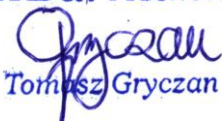
Spełnienie przez nauczyciela warunków do przejścia na wcześniejszą emeryturę oznacza, że nauczyciel, pomimo iż nadal pracuje, nie może korzystać z urlopu dla poratowania zdrowia analogicznie do nauczyciela, który uzyskał uprawnienia emerytalne na podstawie ogólnych przepisów emerytalno-rentowych dotyczących ogółu pracowników.

Taka sama zasada dotyczyć będzie emerytury z art. 88a ust. 1 KN, przy czym w omawianej sprawie nie ma ona zastosowania ze względu na fakt, że w dacie udzielania urlopu dla poratowania zdrowia nauczyciel nie posiadał uprawnień emerytalnych na podstawie obowiązującego prawa.

III. Podsumowanie

Przepisy pragmatyki nauczycielskiej nie przewidują możliwości cofnięcia udzielonego już urlopu dla poratowania zdrowia. Dyspozycja przepisu art. 73 ust. 2 KN dotyczy tylko sytuacji znanej i rozpoznanej w dacie udzielania urlopu dla poratowania zdrowia na podstawie obowiązujących przepisów. W analizowanej sprawie urlop dla poratowania zdrowia został udzielony w dniu 30.06.2024 r., a więc przed dniem 1.09.2024 r., kiedy wszedł w życie nowy przepis art. 88a KN, a więc wtedy, gdy nauczyciel nie miał uprawnień emerytalnych, zatem urlop ten powinien być udzielony na cały okres wskazany w orzeczeniu lekarskim.

RADCA PRAWNY

Tomasz Gryczan